

Princese Saulīte

Daces Copeland stāsts
Andras Otto ilustrācijas

Reiz dzīvoja kāda maza meitenīte, vārdā Saulīte. Saulīte bija princese. Viņa dzīvoja lielā, greznā pilī. Pils bija viņas mājas. Pilī bija ļoti daudz istabu. Tajā bija guļamistabas, vannas-istabas, ēdamistabas, spēļu istabas, balles telpas,

noliktavu un pat tādas telpas, kurām nebija nosaukumu. Saulītei patika visas istabas. Katru dienu viņa gāja no istabas uz istabu, tās skaitīdama. „Viens, divi, trīs...divdesmit astoņi, divdesmit deviņi,” skaitīja princese Saulīte. Kamēr Saulīte bija izskaitījusi

visas telpas, diena arī bija galā. Princeses Saulītes māmiņa bija ļoti norūpējusies, ka meita visas dienas pavada, skaitot istabas. „Saulīte nekad nesatiek citus bērnus. Kā viņa var būt tik priecīga?” domāja māmiņa. Saulīte tiešām bija priecīga un saulaina, – tāpat kā viņas vārds. No istabu skaitīšanas Saulīti nevarēja atrunāt ne ar jaunām rotaļlietām, ne greznām viesībām, kurās ieradās desmitiem bērnu. Tāpēc princeses māmiņa nolēma sekot savai meitai, istabu skaitīšanā. „Tad redzēšu, kas tur tik interesants,” Saulītes māmiņa prātoja. Un tā viņa arī izdarīja.

Kā tu domā? Ko princeses Saulītes māmiņa redzēja, sekojot Saulītei? Kāpēc princese Saulīte vienmēr bija tik priecīga? Uzraksti pasakas nobeigumu!

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: *Princese Saulīte*

Autors: *Dace Copeland*

Ilustrators: *Andra Otto*

Līmenis

LIX: 45

Valodas līmenis: B1

Piemērotais vecums: 5.-6. klase

Vārdu saraksts

Paplašinātais vārdu krājums

desmiti	<i>tens</i>
grezna	<i>splendid</i>
iekārdināt	<i>to tempt</i>
noliktava	<i>storage room</i>
norūpējusies	<i>was concerned, anxious about</i>
nosaukums	<i>name, title</i>
pavadīt dienu	<i>to spend the day</i>
prātot	<i>to reason, to speculate</i>
rotaļlietas	<i>toys</i>
saulaina	<i>sunny</i>
sekot	<i>to follow</i>

Pārrunu jautājumi

- Padomā par princeses vārdu! Ko tas liecina par viņas raksturu?
- Kādas telpas ir nosauktas stāstā?
- Cik telpu ir princeses pilī? Cik telpu ir tavās mājās?
- Ko Saulīte katru dienu dara?
- Kāpēc Saulītes mamma ir norūpējusies par Saulīti?
- Vai Tavi vecāki kādreiz ir par tevi norūpējušies? Kad un kāpēc?
- Ar ko māmiņa mēģināja iekārdināt Saulīti? Vai Saulīte ļāvās kārdinājumam?

Nodarbības stundā

Vārdu krājuma paplašināšana. Zīmēt var katrs atsevišķi vai visa klase kopā. Jāizvēlas zīmēšanas veids, kas vislabāk noder klases vai skolēna vārdu krājuma papildināšanai.

1. Skolēni uzzīmē Princesi Saulīti un viņas māti. Skolēni domā un pārrunā rakstura īpašības un izskatu raksturojošus vārdus, tādējādi papildinot savu vārdu krājumu.
2. Skolēni uzzīmē pils telpu plānu un/vai savas dzīvesvietas plānu. Tad skolēni domā un pārrunā vārdus, kas saistās ar mājām, telpām un telpu izmantošanu. Skolēni izveido savu tekstu. Turpmākajās nodarbībās skolotājs palīdz skolēniem tekstu izlabot un tad izmanto to diktātam.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Lietvārdu locīšana - 1. uzdevums
2. Kādeņi jeb īpašības vārdi - 2. uzdevums

Rakstu darbi

1. Stāstam nav nobeiguma. Skolēni mājās uzraksta 2-3 rindkopas gaŗu pasakas nobeigumu. Tajā jāatbild uz šādiem jautājumiem:

Ko Saulītes māmiņa redz, kad viņa seko Saulītei?

Kāpēc Princese Saulīte skaita istabas?

Kāpēc Princese Saulīte ir priecīga?

Nākamajā stundā var:

- kopīgi labot rakstu darbus un tos glīti pārrakstīt;
- izlasīt stāstu vai lūgt skolēnam nolasīt klasei priekšā paša uzrakstīto turpinājumu.

Runas vingrinājumi

1. Skolēni pastāsta par savu pils vai dzīvesvietas plānu (skat. *Nodarbības stundā nr. 2.*).
2. Sarunas - vispārējā nodarbība. *Piezīme: slavenību vietā skolēni uzzīmē Princesi Saulīti un viņas māmiņu, vai kādu citu tēlu.*

Lietvārdu locīšana

Loki dotos sieviešu dzimtes lietvārdus!

princese	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
Kas?		
Kā?		
Kam?		
Ko?		
Kur?		
!		

pils	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
Kas?		
Kā?		
Kam?		
Ko?		
Kur?		
!		

rotaļlieta	Vienskaitlis	Daudzskaitlis
Kas?		
Kā?		
Kam?		
Ko?		
Kur?		
!		

Kādeņi jeb īpašības vārdi

Pieraksti dotajiem lietvārdiem piemērotus kādeņus jeb īpašības vārdus! Kādeņus (īpašības vārdus) drīkst atkārtot tikai divas reizes!

pils grezna, liela

meitene _____

māja _____

istaba _____

diena _____

māmiņa _____

bērns _____

rotaļlieta _____

viesības _____

pasaka _____

Sarunas

Kas nepieciešams?

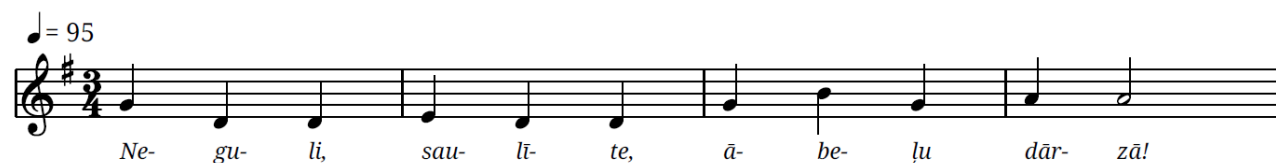
1. Liela, balta papīra loksne
2. Grieznes
3. Līme
4. Veci žurnāli vai avīzes
5. Zīmulis

Kā izmantot?

1. Skolēni vecos žurnālos vai avīzēs sameklē slavenību ģimenes un tās izgriež.
2. Tad skolēni ģimenes uzlīmē uz lielās, baltās papīra loksnes.
3. Skolēns uzzīmē runas burbuli virs katras slavenības galvas.
4. Skolotājs var noteikt tēmu, par ko jānotiek sarunai, atkarībā no pašlaik apgūstamā materiāla.
5. Rakstot runas burbuļos, skolēns veido sarunu par noteikto tēmu starp divām vai vairāk slavenībām.

Neguli, saulīte

Latviešu tautas rotaļa

Neguli, saulīte, ābeļu dārzā,
Mēnesis izgāja malējas meklēt.

Bēdz, bēdz, saulīte, mēnesis dzenas!
Jau drīz saulīte mēneša rokās.

Apraksts: Rotaļnieki izveido dārziņu. Meita (Saulīte) un puisis (Mēness) nostājas ārpus dārziņa. Dziedādami pirmos divus pantus, rotaļnieki iet aplī pa labi. Saule un Mēness iet pa apļa ārpusi pretējā virzienā. Ar vārdiem „bēdz, bēdz” dārziņš apstājās un Mēness ķer Saulīti, kura izmanīgi bēg ap dārziņu. Trešo pantu dzied tikmēr, kamēr Mēness Saulīti noķēris, tikai tad dzied ceturto pantu. Tad Saulīte un Mēness izraugās savā vietā nākamos rotaļniekus un rotaļa turpinās.

Melodiju var noklausīties šādās vietnēs:

<https://amanda.folk.lv/category/music/lini/>

<https://soundcloud.com/lnkcentrs/track-6-neguli-saul-te-be-u-d>